

Ob koncu vsake seje se oglašala surovi Wolf ter preganja ministerskega predsednika, naj takoj odgovori zastran graških razmer. Vlado odgovor v tej zadevi se pričakuje za ponedeljek ali torek (6. ali 7. jun.). Brez dvoma bo nemška stranka zahtevala po vladinem odgovoru, da se mora začeti o njem razgovor. Prišlo bo do glasovanja. Upamo, da pri tej priložnosti z nami glasuje nemška katoliška stranka. —

Ne smem pozabiti, da so slovenski poslanci po nasvetu g. Povšeta predložili načrt, ki bi bil tudi silno važen za naše kmete, ki se pečajo s svinjerejo. Kakor se po zdajšnji postavi mora zaklati vsako živinčje, ki je sumljivo radi pljučne bolezni in se mora povrniti škoda posestniku živine; ravno tako naj se zakolje vsaka svinja, ki je na sumu, da bi bila okužena, in se mora tudi škoda povrniti posestniku bolane svinje. Na tak način je nevarna pljučna bolezen avstrijske živine pokončana in ima zopet veljavo v sosednjih deželah. Če se zastran svinj sprejme naš predlog, bodo svinje zopet ceno dobile, ker se bodo smele uvažati v sosednje dežele.

Avstrijsko-ogrška nagodba.

II.

Rekli smo zadnjič, da bi prihitelo, ako bi se med našo in ogrsko polovico uvedla carina, v našo državno blagajno vsako leto le od žita dobrih 50 milijonov; koliko pa od vina, od živine, od izdelkov velikega obrta, dočim bi mi tje plačevali le za tkanine! Koliko bi nam torej ostalo čistega imetka, ki bi nam davek lahko dokaj znižal! Ali vzklikajmo temu, da bi že ta neposredni dobiček, ki bi nam ga dajala carinska meja, bil velikanski, bi se carine vendar najbolje veselili radi tega, ker bi našim pridelkom cena zopet poskočila tako, da bi vsak za svoje delo tudi imel primerno plačilo, in ker bi se po naših pridelkih jelo zopet popraševati. V prvi vrsti bila bi carinska meja med Avstrijsko in Ogrsko za našega kmeta pravi blagoslov. Za Ogrce, v zlasti pa za ogrske žide bila bi seveda taka meja hud, da celo smrten udarec; ali kaj se če, srajca je bližnja od sukne, in židom bi se zgodila le pravica, to se pravi, prišlo bi se jim vendar enkrat do živega ter vsaj kolikor toliko omejilo roparsko njih počenjanje. Če je carinska meja mogoča med Švedsko in Norveško, ki tudi imata skupno dednega vladarja, zastopstvo na zunaj, (vojastvo (to sicer v nekoliko bolj omejenem smislu) in končno neki svet, ki opravlja skupne stvari in je podoben našemu skup-

Mračna, deževna noč je bila, ko je Klavdija pobegnila iz ječe. Ali kam iti, h komu, kje se skriti? — Ona ni vedela... Čemu beg, ako pred dnevom ne najde mesta, kjer bi se skrila zasledovalcem? Posrečilo se ji je vzeti s seboj bodalo, in ona je trdno sklenila ne udati se živa v roke sovražnikom.

Ginila je ura za uro. Slednjič proti jutru se je zgrudila onemogla na cesto, ki je vodila v Kapuo. Prizadevala si je skriti se med nagrobnimi spominki, ki so se vlekli več milj daleč ob vsaki strani ceste.

Tu jo je našel k sreči nek krščanski trgovec, vračajoč se iz Rima domov. Vzel jo je s seboj in jo dolgo skrival na svojem domu v Neapolu.

Ondi je Klavdija spoznala novo življenje. Sklenila je postati kristjanka in posvetiti svoje življenje v korist bližnjikom. Njen dobrotnik je skrbel za to, da je brez nevarnosti dospela v Afriko. Tam je po kratki pripravi prejela od kartagenskega škofa sveti krst in je z imenom Perpetua pridružila se kot diakonica kristjanski občini v Kartagenu.

Diakonice so bile pri starodavnih kristjanih nekake duhovne pomočnice. Njih dolžnost je bila skrbeti za reveže in bolnike, pripravljati izpreobrnjene ženske h krstu (krščevanje otrok je bilo vpeljano šele okoli

nemu ministerstvu, bila bi carinska meja tudi mogoča med Avstrijsko in Ogrsko. In do take mora priti prej ali slej, če radovoljno nočemo, da nas bo na najžalostnejši način konec. V to svrhu pa bi se morala carinska pogodba, obstoječa med Avstrijo in Ogrsko, o pravem času odpovedati. Torej ne obnavljati pogodbe, bodisi v izpremenjeni, bodisi v stari obliki, ampak celo pogodbo odpovedati! To bi bilo edino pravo.

Kako ogrski židje postopajo, koliko jim je do nas in kolika je njihova strast po denarju, naj še pokažemo s tem, da pojasnimo takozvani mlevni obrat, katerega se vladin predlog tudi tiče. Židu je postal namreč dobiček, ki mu ga daje vsled carinske zveze domače ogrsko žito, premajhen; čim več človek uže ima, tem več hoče še imeti. V Rumuniji in severnih delih Srbije pa žito še bolje rodi in je torej še ceneje, nego na Ogrskem. Toda s carino vred, ki jo je na rumunski in srbski meji plačati, prišlo bi to žito ogrskim židom vendar tako drago kakor domače. Sedaj je žid tuhtal: Kako bi se dalo carini na rumunski in srbski meji ogniti? In iztuhtal je tole: Od vlade se izposluje dovoljenje, brez carine v Ogrsko uvažati žito proti temu, da se najmanj 80% zopet povrne kot moka v dežele, iz kojih je prišlo. In res, vlada je to židovskim posestnikom velikih parnih mlinov na Ogrskem leta 1882. dovolila in s tem štiriindvajsetim židovskim milijonarjem omogočila, da so njim milijoni rastli še bujnejše. Ti židje so namreč žito pridno uvažali, moke izvažali pa nič; to se je lahko zgodilo, ker se vlada ni dalje brigala, ali se kaj moke v Rumunijo in Srbijo vrača ali ne. Je-li to opuščala navlaš, ali iz malomarnosti, kdo more in sme to reči? Vsa moka je šla do malega k nam, in lahko stala najfinejša po 14 kr. klgr. Naši viničarji po Slovenskih goricah so raje moko kupovali, nego žito sejali. In vsakdo uvidi, da taka cena mora naše kmetijstvo pa tudi naše mline sčasoma uničiti. Nikdo pa ni vedel, kako morejo ogrski židje moko tako po ceni prodajati. Čez leta je vendar prišlo na svetlo, in vlada je leta 1895. izdala ukaz zoper to goljufijo. Ali glejte ga čuka! Židje se za ta ukaz niso mnogo zmenili, češ oni imajo do take goljufije pravico, ker — se je toliko let pripuščala, in ostalo je pri starem do današnjega dne. Zato moramo odobravati, da se v nagodbenem načrtu nahaja točka, po kateri bi se mlevni obrat s 1. prosincem 1899 naj razveljavil.

Da je moka sedaj tako draga, to nima uzroka v domačih razmerah. Židje, ki imajo vse žito, kar ga potrebujejo zapadne evropske

IV. veka) in nadzorovati krščansko ženstvo pri sveti maši.

Sestra Perpetua si je kmalu pridobila ljubav male katoliške župnije, koji se je bila posvetila. Njena krotkost in dobrotljivost sta ji naklonili možka in ženska srca. Sodili so po njeni vnanjosti, da mora biti visokega rodu, ali nikdo se ni upal je vprašati o njenem stanu.

Smešnice.

Oče: »Karol! Danes se ne smeš iti kopat, ker se pritožuješ, da te trebuh boli.«
Karol: »Oj oče, to nič ne škodi, saj znam po hrbtu plavati!«

Nek skopuh je vsakega hlapca, preden ga je v službo vzel, vprašal, ali zna žvižgati. Kateri ni znal, ni bil vsprejet. Nekdo ga vpraša, zakaj da tako ravna? Skopuh odgovori: »Jaz pošiljam hlapca samega v klet po vino, in tu mora tako dolgo žvižgati, dokler vrat ne zapre, da se prepričam, da nič ni pil.«

Nek kmet prinese slikarju desko, da bi mu svetega Kristofa, kakor je dolg in širok, na njo narisal. Risar mu pravi, da je za to deska veliko premajhna. »I, mu odgovori kmet, naj pa noge doli visijo.«

države, kakor Avstrija, Nemčija, Italija, Francija, Španija in Anglija, v svojih rokah, porabili so špansko-amerikansko vojsko kot priliko, da so ceno vzvišali, seveda mnogo bolje, nego bi bilo treba. Ogrskim židom pa daje to dvojni dobiček, kajti v nas ameriškega žita itak ne pride nič. Ogrskim židom bi torej ne bilo treba držati se inozemskih cen, pa kaj se ne stori iz ljubezni do bližnjega, ki uže 30 let plačuje 70%!

Sklepajoč premišljevanje o carinskih razmerah nam je še opomniti pomenljivo določbo v nagodbenem predlogu, da se obe vladi, avstrijska in ogrska, zavežeta pravočasno, vse potrebno ukreniti, da se carinska pogodba z inozemstvom, osobito z Nemčijo, Italijo in Švico, katera poteče s koncem leta 1903; vsaj do leta 1902. dogotovi, da se sedanje velike krivice te pogodbe omilijo, oziroma odpravijo. Omenjamo le carino na laško vino, ki znaša sedaj za hl. le 3 gl. 21 kr., dočim je pred veljavo sedanje pogodbe znašala 20 gl. v zlatu. Ko bi le tedaj naši državniki imeli več srca za avstrijsko ljudstvo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

D u n a j. Nemški kričači si na vse možne načine prizadevajo, da bi spravili trgovinskega ministra dr. Baernreitherja iz Thunovega ministerstva. Thun je razpustil graški mestni zbor in to je tak greh, da Nemec dr. Baernreither ne sme več s Thunom skupaj sedeti.

Č e š k o. Dr. Herold bi imel govoriti pri bližajočih Palackijevih svečanostih slavnostni govor, toda radikalci odločno ugovarjajo, ker Herold po njih mnenju ni vreden prepevati slave Palackiju. Herold je namreč nedavno zagovarjal kot odvetnik sleparstva obdolžene moravske Nemce proti češkim kmetom.

Š t a j a r s k o. Gradec še vedno stoji, če tudi vodi občinske posle vladni komisar Hammer-Purgstall. Gradčani si naročajo iz vseh krajev, da jim občine izražajo sočutje in soglasje. — Baron Rokitanski neumorno ruje proti nemškim kmečkim poslancem katoliškega mišljenja.

K o r o š k o. Nemški burši so imeli v Beljaku shod, na katerega je došel tudi Wolf. Mestni zbor je krokerje lepo pozdravil, nemške device pa so jim preskrbele golaž in pijačo. Nemštvo stoji vsled tega zopet na trdnejših nogah. —

K r a n j s k o. Državnim poslancem namesto dr. Šusteršiča je bil izvoljen dež. sod. svetnik Ivan Vencajz. Dobil je 206 glasov. Protikandidata ni imel. — Nizja ljubljanska gimnazija je dobila šolsko zastavo s podobami sv. Alojzija in sv. Cirila in Metoda.

P r i m o r s k o. Deželnemu odboru istrskemu je došel od namestništva načrt zakona, ki naj se v bodočem zasedanju predloži deželnemu zboru in s katerim se mesto puljsko določa sedežem deželnega zbora, deželnega odbora in vseh deželnih uradov.

O g r s k o. Ogrska vlada je huda na papeževga nuncija na Dunaju, ker je kanonik Voršak, iskren Slovan, imenovan pomožnim škofom in vikarijem škofa Strossmayerja. Naše mnenje je, da je imenovanje škofov izključno cerkvena zadeva, o katerih vlada nima odločilne besede.

Vnanje države.

V o j s k a. Dne 31. maja se je vnela pri otoku Kuba prvokrat bitka med ameriškim in španskim brodom. Špansko brodovje se nahaja v zalivu Santiago de Cuba. Kakor poročajo ameriški listi, so bili Amerikanci radovedni, kako da se počutijo Španjci v zalivu, zato so pluli s svojim brodovjem blizu zaliva, da vidijo nasprotnika. Toda skupili so s svojo radovednostjo. Španske ladije in utrube so